

Warszawa, wrzesie 2010

Szanowny Panie,

Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk realizuje badanie ankietowe, zatytułowane „Europejski Sonda Społeczny”. W badaniu tym bierze udział 30 krajów europejskich. Jego celem jest porównanie opinii mieszkańców tych krajów na temat różnych spraw, ważnych dla Polski i całej Europy. Badanie to prowadzone było także w roku 2002, 2004, 2006 i 2008.

W każdym kraju do badania wylosowanych zostało kilka tysięcy osób, które stanowi reprezentatywną próbkę całej ludności. W Polsce, dla stworzenia takiej reprezentacji, wykorzystaliśmy dane Departamentu Ewidencji Państwowych i Teleinformatyki w Warszawie (PESEL).

W październiku lub listopadzie zgłosi się do Pana nasz ankieter z prośbą o uczestnictwo w tym badaniu. Imię i nazwisko ankietera oraz proponowany termin wizyty podamy Panu w następnym liście.

Zwracamy się do Pana z gorącą prośbą o wyrażenie zgody na udział w naszym badaniu. Dla ogromnej większości ludzi jest to interesujące i miłe do wiadomości. Ankieta dotyczy wielu różnych tematów i żadna wiedza specjalistyczna, ani żadne szczególne informacje nie są potrzebne, aby odpowiedzieć na zawarte w niej pytania. Chodzi o opinie naszego społeczeństwa w różnych sprawach.

Jedno z pytań Europejskiego Sondy Społecznej, które zadawane było w roku 2008, dotyczyło poczucia bezpieczeństwa. Jak Pan sądzi, ilu Polaków czuje się bezpiecznie w najbliższej okolicy swojego domu? Jeśli chciałby Pan sprawdzić, jak jest **NAPRAWDĘ**, proszę spojrzeć na załączony do listu wykres. Na stronie 2 pokazane jest, jak kształtują się opinie Polaków na ten temat na tle mieszkańców wybranych krajów europejskich (na podstawie wyników badania ESS z roku 2008).

Szczegółowe informacje na temat badania „Europejski Sonda Społeczny” znajdują się, na odwrotnej stronie tego listu. Znajdzie je Pan również na stronach internetowych pod adresem: <http://www.ifispan.waw.pl/ESS/>

Gdyby chciał Pan uzyskać dalsze wyjaśnienia, prosimy o kontakt telefoniczny na koszt odbiorcy, tzn. wybierając bezpłatny numer 19222 i prosząc o połączenie z numerem (22) 826-96-17. Jest to numer telefonu Ośrodka Realizacji Badań Socjologicznych Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. Można Pan również skontaktować się z nami za pomocą poczty elektronicznej, wysyłając list na adres: orbs@ifispan.waw.pl
Z przyjemnością odpowiemy na Pana pytania.

Z góry dziękujemy za zainteresowanie i liczymy, że będzie Pan zainteresowany uczestnictwem w badaniu.

Dyrektor
Instytutu Filozofii i Socjologii
Polskiej Akademii Nauk

Prof. Dr hab. Henryk Domański

Narodowy Koordynator Projektu
„Europejski Sonda Społeczny”

Doc. dr hab. Paweł B. Sztabiński

UWAGA: Jeśli ma Pan poniżej 18 lat, bardzo prosimy o pokazanie tego listu rodzicom.

Informacja o badaniu „Europejski Sonda Społeczny”.

1. „Europejski Sonda Społeczny” należy do najważniejszych przedsięwzięć badawczych w dziedzinie nauk społecznych w Europie. W roku 2005 został uhonorowany Nagrodą Kartezjusza, przyznawaną przez Komisję Europejską. Jest to najważniejsza europejska nagroda w dziedzinie nauki.
2. Badanie koordynuje Międzynarodowy Komitet Naukowy, w którym Polskę reprezentuje dyrektor Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, prof. dr hab. Henryk Domański.
3. **Z poniższymi wynikami badania „Europejski Sonda Społeczny” z roku 2002, 2004, 2006 i 2008 może zapoznać się każda zainteresowana osoba. Pozwala ona sprawdzić, jak zmieniają się opinie Polaków w różnych sprawach.** Wyniki dostępne są nieodpłatnie na stronie internetowej <http://www.ifispan.waw.pl/ESS/> (wyniki dla Polski) oraz <http://www.europeansocialsurvey.org/> (dane dla wszystkich krajów uczestniczących w badaniu).
4. Wyniki badania „Europejski Sonda Społeczny” budzą duże zainteresowanie w Polsce i na świecie. Ogółem skorzystało z nich dotychczas 29 633 osoby z 215 krajów, w tym blisko 2300 osób z naszego kraju. W Polsce zorganizowane zostały cztery konferencje naukowe poświęcone omówieniu wyników badania, a także wydane dwie książki oparte na tych wynikach („Niepokoje polskie” w roku 2004 oraz „Wrodzki Europy?” w roku 2006).
5. Losowanie adresów osób do badań ankietowych, które prowadzimy, pozostaje w zgodzie z Ustawą o ochronie danych osobowych (z dnia 29 sierpnia 1997 r., opublikowanej w Dzienniku Ustaw Nr 133 poz. 883 z późniejszymi zmianami).
6. Realizacja omawianego badania ankietowego spełnia wszystkie wymogi Ustawy o ochronie danych osobowych. Oznacza to, że udzielone podczas badania odpowiedzi traktowane są jako poufne. Nie będą one nikomu udostępniane ani nigdzie publikowane z podaniem nazwisk ani żadnych innych informacji umożliwiających identyfikację naszych rozmówców. Odpowiedzi osób ankietowanych zostaną opracowane jedynie w formie zbiorczych zestawów statystycznych. Po zakończeniu badania wszystkie materiały zawierające dane wylosowanych osób zostaną zniszczone, aby nie mogły być wykorzystane do żadnych innych celów.
7. **Podstawową sprawą dla poprawności wyników badania jest zgoda na udział w nim wszystkich wylosowanych osób.** Jeśli ktoś wylosowany osób nie weźmie udziału w badaniu, ich poglądy, co oczywiste, nie zostaną uwidocznione. W rezultacie podawane do publicznej wiadomości wyniki badania nie będą trafnie odzwierciedlać poglądów całego społeczeństwa.
8. Udział w badaniu jest dobrowolny.

**Jeszcze raz dziękujemy za zainteresowanie
i liczymy na Pana udział w badaniu.**

Warszawa, październik/listopad 2010

Szanowny Panie,

W końcu września przesłaliśmy Panu list informujący, że Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk realizuje badanie ankietowe, zatytułowane „Europejski Sondaż Społeczny”. Zwróciliśmy się również z prośbą o udział w tym badaniu.

Udział wszystkich wylosowanych osób ma podstawowe znaczenie dla poprawności wyników badania. Jeśli część osób nie weźmie w nim udziału, podawane do publicznej wiadomości wyniki badania nie będą trafnie odzwierciedlać poglądów **całego** społeczeństwa. **Dlatego też obecnie ponawiamy naszą gorącą prośbę o udział w badaniu. Udział w nim jest jednak dobrowolny.**

Zgodnie z zapowiedzią w poprzednim liście, pragniemy przekazać dokładniejsze informacje o ankieterze, który zgłosi się do Pana.

Proponowany termin wizyty ankietera: .....

Imię i nazwisko ankietera: .....

Numer legitymacji ankieterskiej Instytutu Filozofii i Socjologii PAN: .....

Gdyby chciał się Pan wcześniej skontaktować z naszym ankieterem, podajemy numer jego telefonu: ..... (najlepiej kontaktować się w godzinach od ..... do .....).

Bardziej szczegółowe informacje na temat badania „Europejski Sondaż Społeczny” znajdują się na odwrotnej stronie tego listu. Znajdzie je Pan również na stronach internetowych pod adresem: <http://www.ifispan.waw.pl/ESS/>

Gdyby chciał Pan uzyskać dalsze wyjaśnienia, prosimy o kontakt telefoniczny (na koszt odbiorcy, tzn. wybierając bezpłatny numer 19222 i prosząc o połączenie z numerem (22) 826-96-17). Jest to numer telefonu Ośrodka Realizacji Badań Socjologicznych Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. Może Pan również skontaktować się z nami za pomocą poczty elektronicznej, wysyłając list na adres: orbs@ifispan.waw.pl

Z przyjemnością odpowiemy na Pana pytania.

Z góry dziękujemy za życzliwość i liczymy na to, że będzie Pan zainteresowany uczestnictwem w badaniu

Dyrektor
Instytutu Filozofii i Socjologii
Polskiej Akademii Nauk

Prof. dr hab. Henryk Domański

Narodowy Koordynator Projektu
„Europejski Sondaż Społeczny”

Doc. dr hab. Paweł B. Sztabiński

UWAGA: Jeśli ma Pan poniżej 18 lat, bardzo prosimy o pokazanie tego listu rodzicom.

Informacja o badaniu „Europejski Sondaż Społeczny”.

1. „Europejski Sondaż Społeczny” należy do najważniejszych przedsięwzięć badawczych w dziedzinie nauk społecznych w Europie. W roku 2005 został on uhonorowany Nagrodą Kartezjusza, przyznaną przez Komisję Europejską. Jest to najważniejsza europejska nagroda w dziedzinie nauki.
2. W badaniu „Europejski Sondaż Społeczny” bierze udział 30 krajów. Celem badania jest porównanie opinii mieszkańców tych krajów na temat różnych spraw, ważnych dla Polski i całej Europy.
3. **Badanie to prowadzone jest po raz piąty. Z pełnymi wynikami badania „Europejski Sondaż Społeczny” z roku 2002, 2004, 2006 i 2008 może zapoznać się każda zainteresowana osoba. Pozwalają one sprawdzić, jak zmieniały się opinie Polaków w różnych ważnych sprawach.** Wyniki te dostępne są nieodpłatnie na stronie internetowej <http://www.ifispan.waw.pl/ESS/> (wyniki dla Polski) oraz <http://www.europeansocialsurvey.org/> (dane dla wszystkich krajów uczestniczących w badaniu)
4. Wyniki badania „Europejski Sondaż Społeczny” budzą duże zainteresowanie w Polsce i na świecie. Ogółem skorzystały z nich dotąd 29 633 osoby z 215 krajów, w tym blisko 2300 z naszego kraju. W Polsce zorganizowane zostały cztery konferencje naukowe poświęcone omówieniu wyników badania, a także zostały wydane dwie książki oparte na tych wynikach („Niepokoje polskie” w roku 2004 oraz „W środku Europy?” w roku 2006).
5. **Obecne badanie obejmuje blisko trzy tysiące osób w całej Polsce. Jest to próba reprezentatywna ludności naszego kraju, tzn. stanowi „miniaturę” polskiego społeczeństwa w wieku 15 lat i więcej.**
6. Nazwiska i adresy tych osób zostały wylosowane z danych Departamentu Ewidencji Państwowych i Teleinformatyki w Warszawie (PESEL) w Warszawie. Pragniemy nadmienić, że losowanie adresów osób do badań ankietowych, które prowadzimy, pozostaje w zgodzie z Ustawą o ochronie danych osobowych (z dnia 29 sierpnia 1997 r., opublikowanej w Dzienniku Ustaw Nr 133 poz. 883 z późniejszymi zmianami).
7. Realizacja omawianego badania ankietowego spełnia wszystkie wymogi Ustawy o ochronie danych osobowych. Oznacza to, że udzielone podczas badania odpowiedzi traktowane są jako poufne. Nie będą one nikomu udostępniane ani nigdzie publikowane z podaniem nazwisk ani też żadnych innych informacji umożliwiających identyfikację naszych rozmówców. Odpowiedzi osób ankietowanych zostaną opracowane jedynie w formie zbiorczych zestawień statystycznych. Po zakończeniu badania wszystkie materiały zawierające dane wylosowanych osób zostaną zniszczone, aby nie mogły być wykorzystane do żadnych innych celów.
8. W Polsce badanie jest realizowane przez ankierów Ośrodka Realizacji Badań Socjologicznych Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, kierowanego przez Narodowego Koordynatora ESS, doc. dr hab. Pawła Sztabińskiego. Dla ankierów naszego Ośrodka realizacja ankiet stanowi pracę, którą chcą wykonać jak najlepiej. Dlatego im także zależy na przeprowadzeniu ankiet z wszystkimi wylosowanymi osobami.
9. Jeśli **ZGADZA SIĘ** Pan wziąć udział w badaniu, prosimy dołączyć do listu kartę oddać ankierowi (lub ankierce), który do Pana się zgłosi (prosimy nie odsyłać nam załączonej karty).
Jeśli **NIE ZGADZA SIĘ** Pan na udział w tym badaniu, to prosimy oderwać tę część karty, na której wydrukowano: **NIE ZGADZAM SIĘ NA UDZIAŁ W BADANIU „EUROPEJSKI SONDAŻ SPOŁECZNY”**, nakleić załączony znaczek i wrzucić ją do skrzynki pocztowej.

**Jeszcze raz dziękujemy za zainteresowanie
i liczymy na Pana udział w badaniu.**

Czy czujemy się bezpiecznie w najbliższej okolicy?

Jak Pani/Pan uważa, ilu Polaków czuje się bezpiecznie w najbliższej okolicy swojego domu?

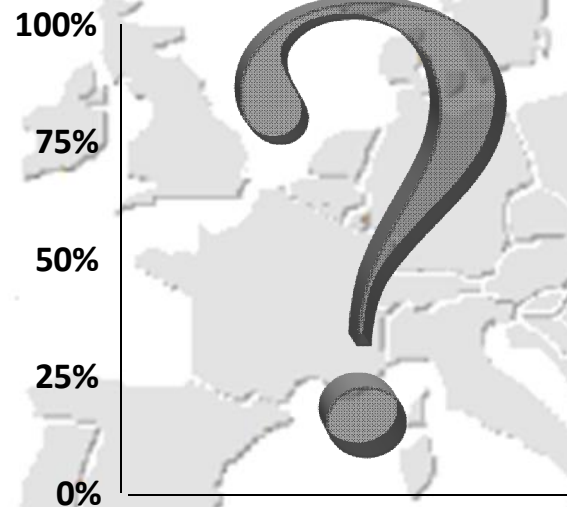
Czy: WSZYSCY ?

WIĘKSZOŚĆ ?

OKOŁO POŁOWY ?

MNIEJ NIŻ POŁOWA ?

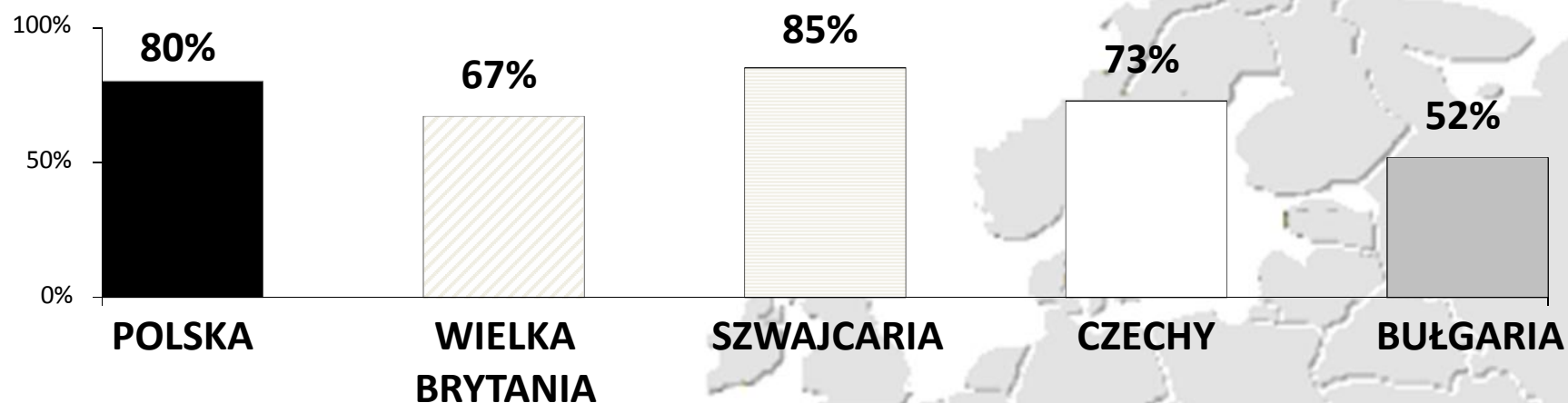
TYLKO NIEWIELU ?

Aby zobaczyć, jakie jest **NAPRAWDĘ** poczucie zagrożenia przestępczością w Polsce i w innych krajach, proszę spojrzeć na zamieszczone na odwrotnej stronie wyniki badania „Europejski Sondaż Społeczny” (dane z roku 2008).

WYNIKI BADANIA EUROPEJSKI SONDAŻ SPOŁECZNY 2008 Czy czujemy się bezpiecznie w najbliższej okolicy?

Wykres przedstawia odsetek (procent) osób, które czują się bezpiecznie

- Zdecydowana większość mieszkańców Polski (80,3%) czuje się bezpiecznie po zmroku w okolicy swojego domu.
- Zarówno mieszkańcy Wielkiej Brytanii, jak i mieszkańcy Czech czują się mniej bezpiecznie niż Polacy.
- Znacznie mniej bezpiecznie niż Polacy czują się mieszkańcy Bułgarii.
- Natomiast trochę bezpieczniej niż Polacy czują się mieszkańcy Szwajcarii.

2

ESS Runda 4: Badanie Europejski Sondaż Społeczny (European Social Survey) przeprowadzono w roku 2008. W Polsce badanie zostało zrealizowane przez Ośrodek Realizacji Badań Socjologicznych IFiS PAN na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie 1619 osób w wieku 15 lat i więcej.

Treść pytania: Na ile bezpiecznie czuje się lub czułby/-aby się Pani/Pan., chodząc samotnie po zmroku w okolicy swojego domu? Czy czuje się lub czułby/-aby się Pani/Pan.: ... całkowicie bezpiecznie, ... bezpiecznie, ... zagrożony/-a, ...czy bardzo zagrożony/-a?

Wyniki badania „Europejski Sondaż Społeczny” w formie zestawień tabelarycznych są dostępne na stronie internetowej http://www.ifispan.waw.pl/ESS/wyniki_badiania/. Więcej informacji o badaniu zamieszczonych jest na stronie internetowej <http://www.ifispan.waw.pl/ESS/> (w języku polskim) oraz <http://www.europeansocialsurvey.org/> (w języku angielskim).